

Bajsfilmen

DOLORES & GUNELLENS VÄRLD

EN FILM AV LINDA HAMBÄCK

Att arbeta med Bajsfilmen – Dolores och Gunellens värld:

Handling:

Dolores och Gunellen bor tillsammans och är bästa vänner. Men en dag bestämmer sig Gunellen för att resa ut i världen. Då börjar Dolores berätta allt hon vet om bajs, hår, döden, livet och kärleken, i hopp om att Gunellen skall stanna. Men kommer hon att göra det?

Bakgrund till filmen:

Filmen bygger fritt på Pernilla Stalfelts olika böcker. Hon har en särpräglad animationsstil som känns igen i filmens form och stil. Hon är även en författare som tagit sig an ämnen som är stora och viktiga för barn och som barn har frågor om, där det ofta saknas faktaalitteratur skapad för barn. Hennes faktaalböcker berör: hår, bajs, döden, kärleken, läskigheter, våld, solen, barns rättigheter och liv(et). Alla dessa olika aspekter berörs i filmen.

Samtal om Bajsfilmen:

Hur du väljer att leda ett samtal kan styras av flera saker exempelvis av gruppstorlek eller ålder på samtalsdeltagarna. Oavsett hur du väljer att leda ett samtal kan en grundtanke vara att vi inte behöver recensera filmen utan att samtalet utgör en väg till berättelsen och till den egna upplevelsen.

”Tala film - Tala liv”

Samtalsformen passar för samtal i mindre grupp om fyra till åtta personer med en samtalsledare i varje grupp. Upplägget syftar till att var och en ska få formulera sin egen upplevelse av filmen samt att få bredda sitt perspektiv genom att lyssna till andra. Samtalsledarens uppgift är att fördela ordet samt att hjälpa deltagarna att följa turordningen och att lyssna på varandra.

Arbeta utifrån Tala film – Tala liv metoden men anpassa den till barn.

Innan man visar filmen – låt barnen få med sig dessa frågeställningar:

- Vilken scen/Vilken del av filmen gillade du mest?
- Vilken karaktär/person/varelse tyckte du var mest intressant?
- När lärde du dig mest/vad mer skulle du vilja veta mer om?

Metoden tala film – tala liv:

Nycklarna till samtalet:

De tre nycklarna ger samtalet styrfart och hjälper gruppen hålla det nära och goda samtalet i fokus.

Nycklarna är:

1. En känsla
2. En person
3. En scen

Samtalet berör en nyckel i taget.

1. Vilken känsla har du efter filmen?

En känsla som stannar kvar inom mig efter filmen delas med gruppen.

Till en början kan det vara svårt att få tag på sin känsla, ofta sitter den i magen och är omedelbar. Ibland vill den inte ge sig tillkänna och efter ett tag finns kanske fler känslor i omlopp. Var och en får en stund på sig att känna efter under tystnad och välja en av känslorna att berätta om för gruppen.

Att hitta sin känsla och bestämma sig för vilken man vill presentera för andra kan vara svårt och upplevs ofta som personligt, därför är det viktigt att just känslan inte kommenteras av någon i gruppen. Vem vill börja? Och rundan görs...

2. Vilken person berörde dig i filmen?

En person i filmen som talade till mig och som berörde mig väljs av gruppdeltagarna.

Ofta kommer många karaktärer upp till ytan och det kan ta ett tag att välja "sin person". Under rundan får varje deltagare berätta om varför de valt just den personen och vad det var som berörde hos just henne eller honom. Vad det var som gjorde mig upprörd, stolt, glad eller ledsen i möte med personen?

Här kan det efter rundan få bli ett kort samtal då varsamma frågor kan ställas. Det är viktigt att samtalet hela tiden utgår från den enskilde deltagaren och att ingen känner sig ifrågasatt eller kränkt.

3. Vilken scen dröjer sig kvar inom dig?

En scen som satte sig på näthinnan eller som jag inte kan bli kvitt och som särskilt berörde mig.

Här blir samtalet ofta lite längre och kan lätt dra iväg. Viktigt är att varje person får ungefär lika mycket tid på sig och att ingen börjar kommentera förrän hela rundan är genomförd. När en scen beskrivs så vävs personer och känslor samman och ofta känns det bra att avsluta samtalet efter denna nyckel.

Tillägg (ingår inte i "Tala film - Tala liv):

Efter samtalet kan utvärdering av själva samtalet ske i små-grupperna. Utvärderingen syftar till att samtalsdeltagarna ska medvetandegöra vad de har fått ut av att delta i samtalet. Frågor som här kan ställas är:

Vad tyckte du om att ha detta samtal? Vad tar du med dig? Har du tänkt något nytt genom att delta i detta samtal?/Finns det något du nu är medveten om som du inte hade klart för dig innan samtalet.

Efter filmvisningen – samtal och eget skapande:

De frågor som barnen fick med sig innan filmen kan vi nu fördjupa genom att barnen får delge sina tankar med verbala och icke-verbala uttryck:

Om ni befinner er på förskolan eller annan plats som möjliggör eget skapande:

Börja med:

- Vilken scen/Vilken del av filmen gillade du mest?
- Vilken karaktär/person/varelse tyckte du var mest intressant?

Låt barnen illustrera dessa i olika lämpliga former som t.ex. att rita, med lera, med playdoh, lego m.m.

Utifrån vad barnen väljer att skapa – fördjupa er i deras berättelser, frågor och ämnen.

Det kan vara väldigt olika saker som barnen finner intressanta och minns. Detta kan vara en mycket god övning på hur man upplever saker helt olika p.g.a. t.ex. ålder – barnen befinner sig i olika utvecklingsfaser. Som vuxen märker man att barnen såg och upplevde helt andra saker än man själv upplevde.

Med denna utgångspunkt kan man sedan just samtala med barnen om att vi alla upplever saker individuellt även om ser dem i grupp som på en biograf. Detta blir även mycket bra ingång till normsamtal även med små barn. Varför upplevde du det som hände så? Kan det att ha att göra med genus? Sexualitet (Mamma-pappa, Mamma-Mamma)? Utseendet på filmens karaktärer?

Utifrån vad barnen har skapat och visat intresse för, samtalar man nu om den tredje frågeställningen:

- När lärde du dig mest/vad mer skulle du vilja veta mer om?

Utifrån barnens svar kan vi sedan få reda på om det är några av filmens ämnen och teman barnen vill fördjupa sig inom. Ett tips är då att arbeta vidare med olika teman utifrån Pernilla Stalfelts böcker.

Pernilla Stalfelts titlar finner ni här: <http://www.pernillastalfelt.se/>

Skapa tidslinje och förstå berättelsens struktur:

När man talat färdigt om filmen – utifrån de tre frågeställningarna ovan – kan man även låta barnen illustrera sina favoritscener ur filmen (om man inte redan låtit barnen göra detta). Skriv gärna på teckningen, vilken scen det är och vad barnen berättar händer i bilden.

Dessa illustrationer kan man sedan använda till flera olika övningar beroende på vad man arbetar med på förskolan/skolan.

En övning är att man skapar en tidslinje över filmen och övar på berättande genom att diskutera med barnen i vilken ordning saker och ting hände i filmen. Barnens bilder sätts upp efter varandra. Ett tips är att sätta dem i lite ”felaktig” ordning till en början så att barnen får fundera på vad som hände först – vad som hände i mitten (sedan) – och vad som hände i slutet. Barnen kan sedan, utifrån denna linje, återberätta handlingen/berättelsen. Men om det saknas bilder från handlingen? Ja, då blir det en sak att fundera på i sig. Vilka bilder måste vara med för att få hela berättelsen? Och kanske kommer barnen då att berätta även de delarna som saknades för att få en hel berättelse.

Även utifrån dessa bilder kan man sedan tillsammans med barnen fundera på vilka ämnen, teman och frågeställningar som bilderna ger ingångar till och sedan utforska dessa.

